

به نام خدا

آموزش دوره بین‌المللی کاربری کامپیوتر

*International Computer Driving Licence*

**(ICDL XP)**

مهارت اول

آموزش مفاهیم پایه‌ای فناوری اطلاعات

**IT**

مطابق با آخرین استاندارد

مهندس مهدی قربانی

مهندس حسن صمدی آذر

قربانی، مهدی، ۱۳۴۹ -  
مهارت اول ICDL XP (آی سی دی ال ایکس پی)  
آموزش مفاهیم پایه‌ای فناوری اطلاعات  
basic of information technology Model 1=IT  
concepts / مؤلفین مهدی قربانی، حسن صمدی‌آذر، ...  
تهران: اتحاد، ۱۳۸۳.  
۱۱۲ ص.؛ محور، جدول، نمودار.  
ISBN 964-5602-97-1

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا -  
عنوان دیگر: مهارت اول در ICDL (آموزش  
مفاهیم پایه فناوری اطلاعات IT).  
این کتاب بر اساس استاندارد بین‌المللی شماره  
۳/۴۴/۲۶ سازمان آموزش فنی حرفه‌ای و استاندارد  
بین‌المللی بنیاد ICDL در محیط ویندوز XP تنظیم  
شده است.

واژه‌نامه.  
۱. کامپیوترها -- راهنمای آموزشی.  
۲. گواه‌نامه بین‌المللی کاربری کامپیوتر.  
۳. تکنولوژی اطلاعات. ۴. ویندوز مایکروسافت.  
الف. صمدی‌آذر، حسن، ۱۳۴۹ - ب. عنوان.  
ج. عنوان: مهارت اول در ICDL (آموزش مفاهیم پایه  
فناوری اطلاعات).

مهر ۱۳۸۳/۲۷/۰۷

کتابخانه ملی ایران ۸۳-۳۶۵۵

نام کتاب : مهارت اول ICDL XP

آموزش مفاهیم پایه‌ای فناوری اطلاعات (IT)

مؤلفین : مهندس حسن صمدی‌آذر - مهندس مهدی قربانی

ناشر : اتحاد

لینتوگرافی : طیف‌نگار

چاپ : ظفر - دیدآور

نوبت چاپ : اول ۱۳۸۴

تیراژ : ۳۰۰۰

قیمت : ۱۰۰۰۰ ریال

مراکز پخش:

نشر و پخش آی‌لار

انقلاب - خیابان شهید منبری جاوید (اردیبهشت) - چهارراه شهدای ژاندارمری - شماره ۲۲۳

(ساختمان دانشجو) طبقه اول تلفن ۶۴۰۱۲۵۵ دورنگار ۶۴۹۴۴۳۱

فروشگاه شماره ۱

انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب، (کتاب آی‌لار) تلفن ۶۴۱۱۸۶۵

فروشگاه شماره ۲

کریمخان زند - مابین ایرانشهر و خردمند جنوبی - شماره ۱۴۴

ISBN: 964-5602-97-1

شابک ۹۶۴-۵۶۰۲-۹۷-۱

## مهارت اول : آموزش مفاهیم پایه‌ای فناوری اطلاعات IT

### فصل اول در یک نگاه

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| آشنایی با مفهوم ICT، IT و C&C.....                         | ۱۱ |
| آشنایی با مفهوم سواد کامپیوتری.....                        | ۱۶ |
| آشنایی با مفهوم گواهینامه کاربری کامپیوتر (ECDL\ICDL)..... | ۱۶ |
| آشنایی با اهداف IC DL از نظر فواید و کاربرد آن.....        | ۱۷ |
| ویژگیها و فواید IC DL:.....                                | ۱۸ |
| آشنایی با سطوح IC DL و کاربرد هر سطح:.....                 | ۱۸ |
| مهارت اول: مفاهیم پایه فناوری اطلاعات.....                 | ۱۸ |
| مهارت دوم: استفاده از کامپیوتر و مدیریت فایلها.....        | ۱۹ |
| مهارت سوم: واژه پردازها.....                               | ۱۹ |
| مهارت چهارم: صفحه گسترده‌ها.....                           | ۲۰ |
| مهارت پنجم: بانکهای اطلاعاتی.....                          | ۲۱ |
| مهارت ششم: ارائه مطلب بوسیله کامپیوتر.....                 | ۲۲ |
| مهارت هفتم: اطلاعات و ارتباطات.....                        | ۲۳ |
| سؤالات تشریحی فصل اول.....                                 | ۲۵ |
| سؤالات تستی فصل اول.....                                   | ۲۶ |
| پاسخنامه.....                                              | ۲۷ |

### فصل دوم در یک نگاه

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| آشنایی با نرم افزار، سخت افزار.....                 | ۳۰ |
| تعریف سخت افزار.....                                | ۳۰ |
| تعریف نرم افزار.....                                | ۳۰ |
| آشنایی با انواع کامپیوتر.....                       | ۳۰ |
| آشنایی با بخشهای اصلی یک کامپیوتر شخصی.....         | ۳۲ |
| آشنایی با CPU و عوامل مؤثر در قدرت آن.....          | ۳۳ |
| آشنایی با حافظه، واحدهای سنجش حافظه و انواع آن..... | ۳۴ |
| واحدهای سنجش حافظه.....                             | ۳۴ |
| نحوه ارتباط حافظه‌ها.....                           | ۳۵ |
| انواع حافظه جانبی.....                              | ۳۵ |
| روشهای دسترسی به اطلاعات در انواع حافظه.....        | ۳۹ |

|    |                                          |
|----|------------------------------------------|
| ۳۹ | وسایل ورودی و خروجی (I/O) و انواع آن     |
| ۳۹ | تعریف وسایل ورودی                        |
| ۳۹ | انواع وسایل ورودی                        |
| ۴۳ | تعریف وسایل خروجی                        |
| ۴۴ | انواع وسایل خروجی                        |
| ۴۵ | آشنایی با طبقه‌بندی نرم افزارها          |
| ۴۵ | آشنایی با نرم افزارهای سیستمی و انواع آن |
| ۴۷ | آشنایی با نرم افزارهای کاربردی           |
| ۴۸ | آشنایی با انواع سیستم عامل و کاربرد آن   |
| ۴۹ | سیستم‌های چندکاربره و تک کاربره          |
| ۴۹ | سیستم عامل مکینتاش (Mac-OS)              |
| ۴۹ | ویندوز ۹۸                                |
| ۴۹ | ویندوز ۲۰۰۰                              |
| ۵۰ | یونیکس                                   |
| ۵۲ | سئوالات تشریحی فصل دوم                   |
| ۵۳ | سئوالات تستی فصل دوم                     |
| ۵۵ | پاسخنامه                                 |

### فصل سوم در یک نگاه

|    |                                                 |
|----|-------------------------------------------------|
| ۵۸ | آشنایی با شبکه کامپیوتری و کاربرد آن            |
| ۵۸ | کامپیوتر فرستنده                                |
| ۵۸ | وسیله لازم برای ارسال داده‌ها                   |
| ۵۸ | کانال ارتباطی                                   |
| ۵۸ | وسیله لازم برای دریافت داده‌ها                  |
| ۵۸ | کامپیوتر گیرنده                                 |
| ۵۹ | آشنایی با اینترنت                               |
| ۶۰ | اینترانت                                        |
| ۶۱ | آشنایی با پست الکترونیکی (E-mail):              |
| ۶۱ | شبکه محلی و شبکه وسیع                           |
| ۶۱ | تعریف شبکه‌های محلی (LAN) و شبکه‌های وسیع (WAN) |
| ۶۲ | تعریف آرایش شبکه و انواع آن                     |
| ۶۴ | آشنایی با ویروس و چگونگی ویروس یابی             |
| ۶۴ | آشنایی با انواع ویروسها و محل تاثیر آنها        |
| ۶۴ | ویروسهای جدید                                   |
| ۶۶ | برنامه‌های ضدویروس                              |

|    |                                                                                       |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------|
| ۶۶ | ..... کاربرد کامپیوتر در زمینه‌های مختلف                                              |
| ۶۷ | ..... کامپیوتر در زندگی روزمره                                                        |
| ۶۷ | ..... کاربردهای اداری و حرفه‌ای کامپیوتر                                              |
| ۶۸ | ..... دولت الکترونیکی (E-Government)                                                  |
| ۶۸ | ..... کامپیوتر در آموزش                                                               |
| ۶۹ | ..... کامپیوتر در زندگی روزمره                                                        |
| ۶۹ | ..... آشنا بودن به کاربردهای کامپیوتر در زندگی روزمره مانند مغازه‌ها، کتابخانه‌ها     |
| ۷۱ | ..... آشنایی با شبکه‌های تلفنی                                                        |
| ۷۲ | ..... آشنایی با مفهوم یک فضای کار مناسب و رعایت ارگونومی                              |
| ۷۳ | ..... توسعه سیستم‌ها                                                                  |
| ۷۳ | ..... نحوه ایجاد سیستمهای مبتنی بر کامپیوتر ایجاد شده و توسعه آنها                    |
| ۷۳ | ..... تحلیل سیستم‌ها                                                                  |
| ۷۴ | ..... پشتیبانی و نگهداری                                                              |
| ۷۴ | ..... جامعه و فناوری اطلاعات                                                          |
| ۷۴ | ..... جهان متغیر                                                                      |
| ۷۴ | ..... عبارت جامعه اطلاعاتی و بزرگراه اطلاعاتی، مشکلات سال ۲۰۰۰، مفهوم تجارت الکترونیک |
| ۷۴ | ..... بزرگراه اطلاعاتی                                                                |
| ۷۴ | ..... مشکلات سال ۲۰۰۰                                                                 |
| ۷۴ | ..... تجارت الکترونیک                                                                 |
| ۷۵ | ..... مالکیت معنوی                                                                    |
| ۷۶ | ..... سؤالات تشریحی فصل سوم                                                           |
| ۷۷ | ..... سؤالات تستی فصل سوم                                                             |
| ۷۸ | ..... پاسخنامه                                                                        |
| ۸۰ | ..... آشنایی با تاریخچه کامپیوتر                                                      |
| ۸۱ | ..... تعریف نسل کامپیوتر                                                              |

## بخش دوم : رئوس خودآزمایی مهارت اول

|     |                   |
|-----|-------------------|
| ۱۰۹ | ..... فهرست منابع |
|-----|-------------------|

## مقدمه مولف

در دنیای امروزی پیشرفت صنعت و تکنولوژی محصول مجموعه‌ای از علوم، بخصوص علوم فنی و کاربردی است. اگرچه هم علوم پایه و تئوری در این پیشرفت برکسی پوشیده نیست ولی نقش علوم فنی و حرفه‌ای در توسعه همه جانبه کشور خصوصا توسعه اقتصادی، صنعتی و ایجاد اشتغال مولد محسوس، لازم و بدیهی‌ترین گام هر برنامه‌ای است.

مقام معظم رهبری در اهمیت علوم کاربردی فرموده‌اند: علم برای عمل مصداق اتم و اکش کاری است که الان فنی و حرفه‌ای نامی‌کنند و باید به این امر پرداخته شود.

در کشور ما متولیان آموزشهای کاربردی مدتی است که با توسعه و تجهیز مراکز و رشته‌های آموزش فنی و حرفه‌ای دولتی و خصوصی، راه‌اندازی دوره‌های کار و دانش، توسعه رشته‌های فنی هنرستانها، تأسیس دانشگاه جامع علمی کاربردی توجه ویژه‌ای به آموزشهای کاربردی نموده‌اند.

با توجه به اهمیت توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات دولت بابتیه معاد، بهنگذ طرح جامع گنگا (توسعه کاربری فناوری اطلاعات و ارتباطات) اهتمام جدی جهت گسترش ICT را در کشور دارا است. در قسمتی از اهداف طرح گنگا چنین آمده است:

۱) گسترش سواد دیجیتال و اساه فرهنگ و زبان ملی در محیط دیجیتال.

۲) ارتقا آگاهی مدیران، بخش دولتی از نقش فناوری ارتباطات و اطلاعات.

۳) تشویق و گسترش مشارکت مردم در اداره جامعه.

همچنین در برنامه جدید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مصوبه شماره ۱۶۳/۲۰۳۲۲۲ مورخ ۸۱/۸/۸۱ شورای عالی اداری موضوع تحقق دولت الکترونیک و نظام آموزش کارکنان، برنامه آموزش فناوری اطلاعات کارکنان دولت در قالب هفت مهارت به تصویب رسیده است.

| ردیف | مهارت                             | ساعات لازم آموزش |
|------|-----------------------------------|------------------|
| ۱    | مفاهیم پایه فناوری اطلاعات        | ۱۲               |
| ۲    | استفاده از کامپیوتر و مدیریت فایل | ۸                |
| ۳    | واژه پرداز                        | ۲۶               |
| ۲۶   | صفحه گسترده                       | ۲۶               |
| ۵    | بانک های اطلاعاتی                 | ۲۶               |
| ۶    | ارائه مطالب                       | ۲۰               |
| ۷    | اطلاعات و ارتباطات                | ۱۲               |

کتاب حاضر براساس استاندارد بین المللی بنیاد ICDL و استاندارد بین المللی به شماره ۲۰۴۲/۲۶ سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور تدوین گردیده است. در پایان به حکم من لم یسکر المحلوق لم یسکر الخالق از زحمات سرکار خانم رقیه لطفی زاده که حروفی و صفحه آرایی این مجموعه را به عهده داشته اند تشکر می نمایم.

موفق باشید

آدرس پست الکترونیکی: [Qorbani@yahoo.com](mailto:Qorbani@yahoo.com)